

Rechtvaardigheid

Marokkaans Islamitisch Centrum Roosendaal (MICR)
Vrijdagpreek Imam Charif Slimani 16/06/2017

Beste gelovigen, in deze twintigste preek van de serie preken “het gedrag en de manieren van een moslim” zullen we stilstaan bij het gedragskenmerk "rechtvaardigheid" als één van de belangrijkste gedragskenmerken in de Islam.

Rechtvaardigheid houdt in dat mensen die zich in dezelfde situatie bevinden, gelijk behandeld worden. Tevens impliceert rechtvaardigheid ook het hebben van gelijke toegang, gelijke kansen en gelijke rechten in het algemeen. Rechtvaardigheid houdt ook in dat middelen eerlijk verdeeld moeten worden en dat iedereen krijgt wat hij verdient, niet meer en niet minder. Het tegenovergestelde van rechtvaardigheid is onrecht/onrechtvaardigheid.

Rechtvaardigheid neemt dus een belangrijke positie in binnen de Islam. Gezien het belang van rechtvaardigheid en de positieve effecten op het individu en op de maatschappij, heeft Allah ons herhaaldelijk rechtvaardigheid bevolen en onrechtvaardigheid verboden in verschillende verzen in de Koran. Allah zegt:

[إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ ۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ] النحل:90

[Allah beveelt rechtvaardigheid en het goede en het geven (van hulp) aan de verwanten en Hij verbiedt de verdorvenheid, en het slechte en de overtreding. Hij vermaant jullie, opdat jullie er lering uit zullen trekken] (Hoofdstuk 16: Vers 90)

Rechtvaardigheid is ook een eigenschap van Allah (ta3ala) en De Rechtvaardige is één van de heilige namen van Allah. Luister goed naar deze Hadith Qoedsa waarin Allah het volgende heeft gezegd:

"O Mijn dienaren, Ik heb voor Mijzelf onrecht verboden en heb dat onder jullie ook verboden gemaakt. Doe elkaar dan ook geen onrecht aan. O Mijn dienaren, jullie zijn allen dwalende, behalve degene die Ik geleid heb; vraagt

Mij daarom om geleid te worden en Ik zal jullie leiden. O Mijn dienaren, jullie lijden allen honger, behalve degene die Ik gevoed heb; vraagt Mij daarom om gevoed te worden en Ik zal jullie voeden. O Mijn dienaren, jullie zijn allen naakt, behalve degene die Ik gekleed heb; vraagt Mij daarom om gekleed te worden en Ik zal jullie kleden. O Mijn dienaren, waarlijk, jullie begaan dag en nacht zonden en Ik vergeef alle zonden; vraagt Mij daarom om vergiffenis en Ik zal jullie vergeven.

O Mijn dienaren, jullie zijn niet in staat om Mij te benadelen met enig nadeel. En jullie zijn niet in staat om Mij te bevoordelen met enig voordeel. O Mijn dienaren, al zou jullie eerste tot en met jullie laatste, en (alle) mensen en djinn net zo godvrezend zijn als de meest godvrezende persoon onder jullie, dan zou dat niets aan Mijn Heerschappij toevoegen. O Mijn dienaren, al zou jullie eerste tot en met jullie laatste, en (alle) mensen en djinn net zo verdorven zijn als de meest verdorven persoon onder jullie, dan zou dat niets aan Mijn Heerschappij afdoen. O Mijn dienaren, al zou jullie eerste tot en met jullie laatste, en (alle) mensen en djinn, allemaal op één vlakte staan en Mij vragen, en Ik iedereen zou geven wat hij wenst, dan zou dat niet meer verminderen van wat Ik heb (aan bezit), dan dat wat een naald onttrekt, wanneer deze in de zee wordt gedoopt.

O Mijn dienaren, het zijn uitsluitend jullie daden (waarop jullie afgerekend zullen worden) die Ik voor jullie optel en daarnaar zullen jullie beloond worden. Wie het goede treft (in het Hiernamaals), moet Allah prijzen (Alhamdoelillah zeggen). En wie iets anders dan dat treft, laat hem niemand anders dan zichzelf verwijten” (Moeslim)

Allah de Verhevene heeft dus onrecht voor zichzelf verboden en heeft het ons ook verboden elkaar onrecht aan te doen. En zo doet Allah niemand onrecht door bijvoorbeeld hem/haar extra zonden toe te schrijven of door zijn/haar beloning te verminderen.

Beste gelovigen, rechtvaardigheid zorgt ervoor dat de zwakken in de maatschappij beschermd worden en dat hun rechten niet ontnomen worden. In een maatschappij waarin rechtvaardigheid wordt verspreid, wordt ook vrede, veiligheid, liefde en rust tussen de burgers van die maatschappij verspreid. Rechtvaardigheid is dus de bron en de basis van een vreedzame samenleving.

Het onderdrukken van burgers en hen bang maken of hen gevangennemen, creëert geen vrede in een maatschappij. Deze middelen kunnen wel voor een tijdelijke kalmte en rust zorgen. Maar, een echt duurzame vreedzame maatschappij, wordt niet gecreëerd zonder rechtvaardigheid! Kijk bijvoorbeeld naar landen waarin rechtvaardigheid ontbreekt en vergelijk die landen met andere landen waarin rechtvaardigheid heerst en je zult zelf het verschil zien.

Het doet ons pijn, beste broeders en zusters, dat de situatie en de omstandigheden in veel Islamitische en Arabische landen zo slecht is geworden. In sommige van deze landen heerst armoede en onrust en veelal is er ook een burgeroorlog gaande. De burgers van deze landen moeten naar andere landen vluchten om henzelf en hun gezinsleden te kunnen redden. Deze landen zijn helemaal ten onder gegaan...het ontbreken van rechtvaardigheid en het onderdrukken van mensen is de hoofdoorzaak van dit allemaal.

Beste broeders en zusters, het plegen van onrecht en het onrechtvaardig behandelen van mensen is streng verboden in de Islam. Mensen die anderen onderdrukken moeten gelijk ophouden en berouw tonen. De Profeet (vzmh) heeft gezegd:

“Vrees de smeekbede van de onrechtvaardig behandelde, want tussen deze (smeekbede) en Allah is geen versluiering”
(Al-Bukhari en Moeslim)

De smeekbede van de onderdrukke wordt 100% door Allah geaccepteerd, ongeacht zijn geloof en achtergrond. Ook heeft de Profeet het volgende hierover gezegd:

“Wie er onrecht begaan heeft tegenover zijn broeder, of het nu op het gebied van eer of materiële zaken is: laat hem vandaag de vergeving ervan zoeken, voordat de tijd komt dat hij dinar noch dirham heeft. Wanneer hij goede daden zou hebben, worden die weggenomen, in verhouding tot zijn onrecht. En als hij geen goede daden zou hebben, krijgt hij, in verhouding, de last te dragen van de slechte daden van degene die hij onrecht aangedaan heeft”
(Al-Bukhari)

Beste gelovigen, rechtvaardigheid kent verschillende vormen in de Islam. Zo dient de leider rechtvaardig te zijn ten opzichte van zijn onderdanen. Allah zegt:

[إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ۗ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا] النساء: 58

“Waarlijk, Allah draagt jullie op de toevertrouwde (zaken) aan haar eigenaren te geven, en wanneer jullie tussen de mensen oordelen, oordeel dan met rechtvaardigheid”

(Hoofdstuk 4: Vers 58)

De leiders moeten dus naar rechtvaardigheid streven en er voor zorgen dat iedereen van hun onderdanen zijn recht volledig krijgt. Wanneer ze dat niet doen, zullen ze zwaar bestraft worden door Allah (ta3ala). Wanneer ze dat wel doen, dan worden ze daarvoor beloond. De Profet (vzmh) heeft verteld dat een rechtvaardige leider tot één van de zeven verschillende groepen behoort die op de Dag des Oordeels in aanmerking komen voor de schaduw van de troon van Allah wanneer er geen andere schaduw is dan deze schaduw.

Een andere persoon die rechtvaardig dient te zijn, is de rechter. De rechters zijn de bewakers van de rechten van de mensen. Als iemand onderdrukt is, stapt hij/zij naar de rechter om zijn recht te krijgen, maar als de rechter zelf onrechtvaardig is, wat voor gevolgen en wat voor effecten zou dit dan hebben op de mensen in deze maatschappij? En dan vooral op de mensen die onderdrukt worden. De Profet (vzmh) heeft gezegd:

“Er zijn drie soorten rechters; twee eindigen in het Vuur en één in het Paradijs. Een man die de waarheid heeft gekend en ernaar heeft geoordeeld. Hij is in het Paradijs. Een man die de waarheid heeft gekend, maar niet ernaar heeft geoordeeld, hij is in het Vuur. En een man die de waarheid niet heeft gekend, maar desondanks op basis van onwetendheid tussen de mensen heeft geoordeeld, hij is (ook) in het Vuur” (Aboe Daawoed)

Rechtvaardigheid beperkt zich echter niet tot gezaghebbende personen, zoals leiders en rechters. Ook de ouders dienen zich rechtvaardig op te stellen tegenover hun kinderen. Ze mogen bijvoorbeeld niet één van hun kinderen voortrekken ten koste van de andere kinderen. Dit gedrag zaait haat tussen de broers en zussen onderling. Daarom heeft de Profet ons

gewaarschuwd om dit niet te doen. An-Noe3maan ibnoe Bashier heeft overgeleverd dat zijn vader hem bracht bij de Profeet (vz mh) en zei: “Ik heb deze zoon van mij iets geschonken.” Hierop zei de Profeet (vrede zij met hem) tegen hem: “Heb je al jouw kinderen hetzelfde geschonken?” Waarop hij antwoordde: “Nee” Toen zei de Profeet (vz mh): “Vreest Allah en wees rechtvaardig voor jullie kinderen” (Moeslim)

De ouders mogen daarom geen onderscheid maken tussen hun kinderen. Als je iets geeft aan een kind geeft dan ook hetzelfde aan de andere kinderen. Het gaat hier ook om gevoelens zoals liefde en tederheid. Zelfs het kussen en knuffelen van je kinderen dient eerlijk tussen de kinderen te worden verdeeld.

Beste gelovigen, iedere moslim ongeacht zijn positie is ook opgedragen rechtvaardig te zijn in al zijn handelingen, in zijn woorden als ook in zijn daden. Allah zegt hierover in de Koran:

[وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ] الأنعام:15

[En wanneer jullie spreken, wees dan rechtvaardig, ook al betreft het een verwant] (Hoofdstuk 6: Vers 152)

Als een persoon zich over iets wil uitspreken, dan dient hij/zij rechtvaardig te zijn en niets anders dan de waarheid te vertellen, ongeacht of deze waarheid hard is en consequenties kan hebben voor zichzelf of voor zijn naasten. Zo mogen wij bijvoorbeeld mensen niet beschuldigen van slechte dingen die niet waar zijn, alleen omdat we een hekel aan hen hebben! We mogen ook geen goede dingen die niet waar zijn toeschrijven aan onze naasten en mensen die wij liefhebben. Zelfs als je over jouw vijand spreekt of hem beoordeelt, dien je rechtvaardig te zijn. Allah zegt:

[يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ] النساء:135

[O jullie die geloven, wees standvastigen ten aanzien van rechtvaardigheid, als getuigen omwille van Allah. Zelfs tegenover jullie zelf, of ouders en verwanten] (Hoofdstuk 4: Vers 135)

In een ander vers zegt Allah:

[وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ ۤأَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ ۤأَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ]
[المائدة: 08]

[En laat de haat voor een volk jullie er niet toe brengen onrechtvaardig te zijn. Wees rechtvaardig, dat is het meest nabij godsvrucht] (Hoofdstuk 5: Vers 8)

Wees daarom rechtvaardig, beste broeders en zusters, en weet dat Allah van rechtvaardigen houdt. Allah zegt namelijk in de Koran:

[إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ] الحجرات:09

[Waarlijk, Allah houdt van de rechtvaardigen]
(Hoofdstuk 49: Vers 42)

En vermijd onrecht want Allah houdt niet van mensen die onrecht plegen. Allah zegt namelijk in de Koran:

[وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ] آل عمران:140

[En Allah houdt niet van de onrechtvaardigen]
(Hoofdstuk 3: Vers 140)